

Bronisław Urban*

Recenzja pracy zbiorowej pod redakcją Małgorzaty Michel
STREETWORKING – ASPEKTY TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE
Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011

Najbardziej niebezpieczną konsekwencją przemian społecznych na przełomie tysiącleci jest dysfunkcjonalność rodziny w zakresie opieki nad młodzieżą, prowadząca do rozwoju patologicznych zachowań. Równoległe z tymi zjawiskami zaznaczyła się niewydolność państwowego systemu opieki nad dzieckiem i wielka podatność młodzieży na spatalogizowane formy życia, lansowane przez wszechobecne media. Najbardziej nieoczekiwanym zjawiskiem są „dzieci ulicy”, które nie są objęte dostateczną opieką i wymykają się spod kontroli społecznej. Generalnie, aktualny system opieki społecznej i formalne instytucje wychowawcze nie są przygotowane na rozwiązywanie problemów tej kategorii młodzieży. Duże nadzieje wiąże się z pojawieniem się spontanicznych inicjatyw w zakresie ratowania dzieci ulicy, wzorowanych na popularnych w zachodnich aglomeracjach metodach określanych jako *streetworking*.

Inicjatywę wydawniczą, podjętą przez zespół pod kierunkiem dr Małgorzaty Michel, składający się z pracowników naukowych Instytutu Pedagogiki UJ, studentów i praktyków posiadających już bogate doświadczenia w zakresie *streetworkingu* należy oceniać jako wielce wartościową i spełniającą pierwszorzędne zapotrzebowanie na doskonalenie metodyczne wolontariuszy realizujących idee pracy z młodzieżą pozbawioną opieki i przebywającą w środowiskach zagrożonych czynnikami ryzyka. W przedstawionym zbiorze znajdują się opracowania zróżnicowane pod względem ogólności rozważań i słusznie zostały ujęte w dwóch częściach. W pierwszej znajdują się teksty koncentrujące się na teoretycznych podstawach *streetworkingu*. Najobszerniejszy tekst Małgorzaty Michel przedstawia syntetyczne ujęcie wiedzy o istocie środowiska lokalnego, w którym generowane są dewiacyjne zachowania młodzieży. Znajdują się w nim również podstawowe zasady działań profilaktycznych, uwzględniające uwarunkowania i mechanizmy kształtowania się zachowań dewiacyjnych typowych dla dzieci ulicy. Drugi tekst objaśnia prawne podstawy działań resocjalizacyjnych, kolejny ukazuje genezę i symptomy zjawiska będącego przedmiotem

---

* Prof. zw. dr hab. Bronisław Urban, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

streetworkingu, ostatni natomiast jest raportem z praktycznych działań superwizji. Opracowania części drugiej stanowią zespół typowych problemów oraz zasad i metod praktycznego działania streetworkerów.

W całości opracowanie stanowi wyjściową bazę naukowego podejścia do nowej, w warunkach polskich, dziedziny oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych. Korzyści z opublikowania proponowanej książki ujawnią się w bezpośrednim zastosowaniu prezentowanych rozwiązań oraz zainspirowaniu dyskusji nad wypracowaniem zaawansowanej metodyki streetworkingu.